

UCHWAŁA NR XX/205/2020
RADY GMINY MOGILANY

z dnia 25 czerwca 2020 r.

w sprawie rozpatrzenia petycji mieszkańców Gminy Mogilany o obniżenie opłat za śmieci.

Na podstawie art.18b ust.1 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 713) i art. 2 ust. 3, art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 870) oraz §1, §6 ust. 2 i 3 zał. nr 5 do Uchwały Nr V/44/2003 Rady Gminy Mogilany z dnia 13 marca 2003 r. w sprawie uchwalenia Statutu Gminy Mogilany (Małop.2003.103.1342 z dnia 2003.05.06 ze zmianami)

Rada Gminy Mogilany
uchwala, co następuje:

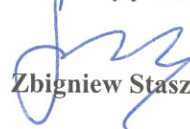
§ 1. Po zapoznaniu się ze stanowiskiem Komisji Skarg, Wniosków i Petycji Rady Gminy Mogilany w sprawie petycji z dnia 27 marca 2020 r. mieszkańców Gminy Mogilany o obniżenie opłat za śmieci, postanawia się uznać petycję za **bezzasadną** z przyczyn określonych w uzasadnieniu do niniejszej uchwały.

§ 2. Zobowiązuje się Przewodniczącego do poinformowania wnoszącego petycję o sposobie jej rozpatrzenia.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Przewodniczącemu Rady Gminy Mogilany

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy

Zbigniew Staszczak

UZASADNIENIE

W dniu 27 marca 2020 r. do Rady Gminy Mogilany wpłynęła drogą elektroniczną petycja zatytułowana „Apel mieszkańców Gminy Mogilany o obniżenie opłat za śmieci”. Wnoszący petycję wnioskują, aby w gminie Mogilany zostały ustalone nowe, niższe stawki za śmieci, biorąc pod uwagę m.in. poniższe kwestie (cyt.):

1. „Mieszkańcy posiadający kompostowniki nie obciążają firmy wywozowej bioodpadami i powinni płacić mniej.
2. Opłata powinna być zróżnicowana w zależności od liczby osób zamieszkujących w gospodarstwie domowym. Rodziny wielodzietne nie mogą być nadmiernie obciążone.
3. Niektórzy mieszkańcy skrupulatnie segregują śmieci, co pozwala im na oddawanie śmieci zmieszanych tylko raz w miesiącu.
4. Należy zrobić wszystko, aby w przetargu wzięło udział kilka konkurencyjnych przedsiębiorstw, a nie tak jak się stało w naszej gminie, że wygrała firma, która jako jedyna stanęła w przetargu i postawiła bardzo wysoką cenę.
5. Należy wziąć pod uwagę sugestię ministra środowiska, który zachęcał gminy do powołania spółek gminnych, ewentualnie we współpracy z sąsiednimi gminami, w celu podjęcia selektywnej zbiórki odpadów”.

Na posiedzeniu 17 czerwca 2020 r. Komisja Skarg, Wniosków i Petycji Rady Gminy Mogilany rozpatrzyła powyższą petycję. Komisja w ramach swoich uprawnień przewidzianych przepisami Statutu Gminy Mogilany przeprowadziła postępowanie wyjaśniające i dokonała wszechstronnego wyjaśnienia kwestii podnoszonych w petycji uznając petycję za bezzasadną.

Komisja na podstawie odpowiedzi otrzymanej od Wójta Gminy Mogilany z dnia 2 czerwca 2020 r. w sprawie w/w petycji, jak również wyjaśnień złożonych w trakcie posiedzenia Komisji przez Wójta oraz merytorycznych pracowników Urzędu Gminy - przedstawiała następujące czynniki, będące przyczyną wzrostu cen za odbiór śmieci:

1. Podniesienie przez Rząd opłaty za korzystanie ze środowiska.

Do końca 2017 roku, opłata za składowanie odpadów po mechaniczno-biologicznym przetwarzaniu wynosiła 24,15 zł za tonę. Niestety w następnych latach opłata ta wciąż wzrastała i obecnie wynosi 270,00 zł za tonę odpadów. Niestety, wzrost opłaty za składowanie odpadów stawia w trudnej sytuacji gminy, związki i inne podmioty odpowiedzialne za zagospodarowanie odpadów. Tak drastyczne podniesienie przez Rząd opłaty za korzystanie ze środowiska, bezpośrednio przyczynia się także do wzrostu cen za przyjęcie odpadów segregowanych na Regionalnych Instalacjach Przetwarzania Odpadów Komunalnych,

2. Wzrost masy wytwarzanych bioodpadów, których koszt zagospodarowania na różnych instalacjach oscyluje w granicach 1 000 zł za tonę.

Także zagospodarowanie odpadów takich jak remontowo – budowlane, niebezpieczne czy wielkogabarytowe generuje znaczne wydatki. Za tonę odpadów wielkogabarytowych na instalacjach trzeba już zapłacić około 1 300 zł.

3. Wzrost kosztów odbioru, zbierania, transportu, odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych, koszty obsługi administracyjnej systemu, utrzymanie PSZOK-u, a także koszty edukacji ekologicznej w zakresie postępowania z odpadami komunalnymi.

4. Częstotliwość odbioru odpadów, która w Gminie Mogilany ma miejsce dwa razy w miesiącu (odpady zmieszane), a np. w Gminie Myślenice tylko jeden raz, dlatego też opłata miesięczna w tej gminie jest stosownie pomniejszona.

5. Malejąca liczba podmiotów biorących udział w przetargach.

W wielu gminach w postępowaniu przetargowym bierze udział tylko jeden przedsiębiorca, który podaje coraz to wyższe ceny. Unieważnienie przetargu nie rozwiązuje sytuacji, ponieważ wykonawcy/wykonawca przystępujące do kolejnego przetargu dają jeszcze wyższą ofertę cenową (o czym mieliśmy okazję przekonać się w 2018 r.) Z takim problemem boryka się wiele gmin, gdyż na taką sytuację składa się wiele czynników. Niestety na wysokość oferowanej kwoty do przetargu wpływ ma także obecna sytuacja na ogólnopolskim „rynku śmieciowym”, o czym wspomniano wcześniej, a także fakt, że duże przedsiębiorstwa wyparły z rynku te małe zakłady, zajmujące się wywozem odpadów.

6. Obecne ceny dyktuje rynek i tutaj nie było wątpliwości, że stawki za odpady będą rosnąć, ponieważ wzrosła płaca minimalna, wzrosły ceny prądu i paliwa, a także opłaty za korzystanie ze środowiska.

7. **System gospodarki odpadami komunalnymi w gminie musi się samofinansować**, co oznacza, że wydatki związane z wywozem śmieci muszą być pokryte wyłącznie z opłat od mieszkańców (ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (tj. Dz.U. 2019 r., poz. 2010)).

Zgodnie z bowiem w/w ustawą właściciele nieruchomości, na których zamieszkują **mieszkańcy są obowiązani ponosić, opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi**. Gmina natomiast jest zobowiązana **do zorganizowania odbierania w/w odpadów**. W wykonaniu w/w zadania, wójt (burmistrz lub prezydent miasta) jest z kolei obowiązany udzielić zamówienia publicznego na odbieranie odpadów komunalnych, ewentualnie zamówienia publicznego na odbieranie i zagospodarowanie tych odpadów.

Zgodnie zatem z przywołaną ustawą, koszty odbioru odpadów komunalnych od właścicieli w/w nieruchomości, obciążają właścicieli tych nieruchomości, gmina natomiast organizuje odbiór tychże odpadów, podpisując poprzedzoną publicznym przetargiem, umowę z wykonawcą. Na koszt odbioru odpadów, jaki musi ponieść właściciel nieruchomości bezpośrednio rzutują rzeczywiste koszty odbioru, składowania oraz zagospodarowania odpadów, które niestety cały czas rosną.

W związku z powyższym, w celu zapewnienia środków na jego prawidłowe funkcjonowanie konieczne jest pobieranie od mieszkańców opłaty **w wysokości umożliwiającej pokrycie całości kosztów potrzebnych na realizację nałożonych na gminę obowiązków**. Gmina nie może dopłacać do systemu, a środki pochodzące z opłat za odbiór i za gospodarowanie odpadami komunalnymi **nie mogą być wykorzystywane na cele, które nie są związane z pokrywaniem kosztów funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi**.

8. Możliwość wprowadzenia przez gminy **obniżenia opłat dla mieszkańców, którzy kompostują bioodpady na własnych posesjach**, była jednym z punktów ostatniej nowelizacji ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Dlatego też, mieszkańcy, którzy zrezygnują z oddawania bioodpadów i będą kompostować je we własnym zakresie, będą płacić mniej. Jednak biorąc pod uwagę ilość oddawanych odpadów biodegradowalnych w stosunku do ogólnej ilości śmieci, jak wynika ze wstępnych wyliczeń, ulga za kompostowanie odpadów bio będzie wynosić **jedynie 1,00 zł od osoby za miesiąc**. Ponadto ulga ta, zacznie obowiązywać od 1 stycznia 2021 roku, a to dlatego, iż zgodnie z art. 4a, pkt 2 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, regulaminy obowiązujące przed dniem wejścia w życie przepisów wydanych na podstawie ust. 1 zachowują moc do dnia wejścia w życie nowych regulaminów. Obecnie mamy zawartą umowę z Przedsiębiorstwem Wielobranżowym Miki do końca 2020 r.

9. **Sposób naliczenia opłaty za odbiór odpadów i ich zagospodarowanie** - nie ma jednoznacznej odpowiedzi, która metoda jest najlepsza. Od osoby, od powierzchni lokalu mieszkalnego, od gospodarstwa domowego i od zużytej wody – z tych czterech metod rozliczania za odbiór śmieci gminy najczęściej wybierają pierwszą. Gmina Mogilany ma także naliczenie opłaty od osoby. Jednakże z doświadczenia wiemy, że różnicowanie wysokości stawek w zależności od ilości osób zamieszkujących w danym budynku w oczach wielu mieszkańców naszej gminy nie było sprawiedliwym i właściwym sposobem, co nam mieszkańcy zgłaszali od chwili, kiedy nowa ustawa o utrzymaniu czystości i porządku w gminach zaczęła obowiązywać, czyli od lipca 2013 roku. Jednocześnie biorąc pod uwagę sąsiadujące gminy, to można zauważyć, że prawie każda gmina ma naliczenie od osoby bez stopniowania stawek (Gmina Świątniki Górne ma naliczenie od zużytej wody), a wspomniana wyżej ustawa nie przewiduje ulg w opłacie za odpady. Jednak rodziny wielodzietne mogą liczyć na wsparcie ze strony państwa i otrzymują one świadczenia wychowawcze w ramach programu „Rodzina 500 plus”.

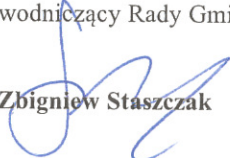
10. Jeśli chodzi o **związki międzygminne na odbiór odpadów**, to do ich powstania i tak nie mogłoby dojść, przynajmniej w obecnym czasie, gdyż gminy związane są umowami na odbiór odpadów z zewnętrznymi wykonawcami na różny czasookres. Jednak nie jest to temat zamknięty. Zarówno Gmina Mogilany jak i wiele innych samorządów, wciąż szuka rozwiązania dla obecnie bardzo trudnej sytuacji związanej z wysokimi opłatami za odpady. Nie poprzestajemy na tym, co proponują nam przedsiębiorstwa. Dlatego też, Wójt Gminy Mogilany między innymi prowadził rozmowy z Krakowskim Holdingiem Komunalnym SA (zarządca Ekospalarni w Krakowie) w sprawie przyjęcia strumienia odpadów z gminy Mogilany. Jednakże jest to możliwe w perspektywie od 3 do 5 lat, ponieważ spalarnię obowiązują obostrzenia unijne, które narzucają możliwość odbioru odpadów tylko i wyłącznie z miasta Krakowa na czas obowiązywania tegoż projektu. Krakowski Holding Komunalny widzi możliwość przyjęcia odpadów z naszej gminy, jednak konieczne będzie podjęcie pewnych inwestycji w kwestii rozbudowy spalarni.

Przedstawiając powyższe Rada Gminy Mogilany przyznaje, że protest przeciwko wzrostowi opłat za śmieci jest jak najbardziej słuszny. Jednak Gmina Mogilany nie miała wyboru w rozstrzygnięciu przetargu. Zgłosił się tylko jeden wykonawca, który ustalił cenę, będącą wypadkową wskazanych wyżej – wielu czynników, mających wpływ na cenę odbioru śmieci. Unieważnienie przetargu nic by nie dało. Rada Gminy Mogilany decyzję o podniesieniu stawek podjęła w dniu 24 października 2019 r. (z mocą obowiązywania od 1 stycznia 2020 r.). Samorządy, które w październiku były przed ustaleniem tej wysokości ostatecznie skończyły na podobnych kwotach (np. Gmina Michałowice miała stawkę 14 lub 10 zł za odpady i planowała po rozstrzygnięciu przetargu stawkę ok. 24 zł za odpady segregowane - ostatecznie uchwaliła 32 zł za odpady segregowane, dodając jedynie ulgę 5 zł od osoby za kompostowanie). Takiej ulgi nie ma Gmina Skawina, która ostatecznie ma stawkę 25 zł za odpady segregowane i 50 zł opłata podwyższona, natomiast Gmina Liszki ma stawkę 30 zł za odpady segregowane (1 zł ulgi od osoby za kompostowanie, co daje 29 zł od osoby).

Reasumując, na chwilę obecną nie ma możliwości obniżenia opłaty za odbiór odpadów komunalnych. Niestety, czasy kiedy to wykonawcy „bili” się o każdego pojedynczego odbiorcę minęły bezpowrotnie. Mieszkańcy są obowiązani ponosić opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi, a gmina jest zobowiązana do zorganizowania odbierania w/w odpadów.

Mając powyższe na uwadze Rada Gminy Mogilany uznaje petycję mieszkańców Gminy Mogilany o obniżenie opłat za śmieci za bezzasadną.

Przewodniczący Rady Gminy

Zbigniew Staszczak